

Producent vlastních rajčat i energie

Když se řekne zemědělské družstvo Haňovice, většinu lidí se vybaví jejich prvotřídní rajčata, která pěstují celoročně ve sklenících. Ano, také o rajčatech bude řeč, ale nejenom o nich. Zemědělci z Haňovic totiž mají pole působnosti daleko širší – od rajčat, přes chov skotu a prasat až po výrobu plastů. Petr Koukal, předseda představenstva zemědělského družstva, vás s rozsahem činnosti podrobněji seznámí.

► Srdcem vašeho podniku je bioplynová stanice. K čemu všemu ji využíváte? Je to tak. Naše bioplynka dokáže zásobovat energii jak samotné družstvo a jeho provoz, tak částečně i skleníky pro pěstování rajčat. Kromě toho slouží také pro podporu vytápění v obecních budovách, konkrétně pak k vytápění obecního úřadu a kulturního domu. V tomto směru jsme tedy, alespoň částečně, soběstační. A efektivnost bioplynové stanice roste v poslední době, kdy se podstatně zdražují ceny energií dodávané ze sítě. A zajímavostí je, že energii z bioplynky využíváme například i při dosušování obilí.

► Co je k provozu bioplynky potřeba?

Kromě samotné technologie musíte mít také materiál, z něhož se bude vyrábět bioplyn, který vzniká při naší živočišné výrobě – zabýváme se totiž také chovem krav a prasat. A dále v bioplynce spotřebováváme biomasu z našich polí – kukuřici a podobně. Tohle zelené palivo nám z celkové výměry, kterou naše družstvo obhospodařuje, zabírá něco kolem deseti procent. A to je myslím velmi přijatelné číslo a objem, který dokážeme maximálně využít.

► Zmínili jste živočišnou výrobu. Jak se jí daří?

V živočišné výrobě je situace těžká, stejně jako ve všech ostatních podnicích v Česku, které se touto produkcí zabývají. Nejvíce na nás dopadají hlavně nízké výkupní ceny vepřového. Z toho důvodu budeme muset chov prasat ukončit, protože je ztrátový a není možné dlouhodobě tyto ztráty vykrývat z další ekonomické činnosti družstva. Je to bohužel neradostná situace, ale je to tak. Lidé, kteří u nás v chovu prasat pracují, dostali možnost zaměstnání na jiných pozicích v družstvu.

► A chov ostatních zvířat?

Dále se zabýváme chovem mléčného skotu. Tam už je

situace trochu stabilnější. Dohromady máme přes osm set kusů skotu, z toho 410 dojníc, které denně vyprodukují kolem dvanácti tisíc litrů mléka, jenž míří do olomoucké Olmy. Letos chceme prostory chovu modernizovat s tím, že stavební práce by měly začít co nejdříve a budou probíhat za provozu tak, aby se výroba nemusela nijak zvlášť omezovat. Prostor, kde chováme skot, potřebujeme rozšířit.

► Pojdme teď k rajčatům. Nedávno jste zprovoznili nový rajčatomat. Jak funguje?

Skvěle, docela nás překvapilo, jaký mají lidé o prodejní automat zájem. Jezdí sem místní lidé i zákazníci relativně zdaleka – třeba ze vzdálenosti dvaceti kilometrů. To nás moc těší, protože to dokazuje, že jsou s kvalitou naší produkce spokojeni a že jim stojí za to sem přijet. O rajčatomatu je takový zájem, že plánujeme pořídit ještě druhý kus. Výhodou tohoto automatu je, že je dostupný po celý týden a non-stop. Jinak si mohou lidé naše rajčata koupit například u nás v podnikové prodejně.

► Jak vás vůbec napadlo pěstovat rajčata?

To souviselo právě s bioplynovou stanicí. Chtěli jsme nějak využít její energii a pěstování rajčat se nabízelo jako ideální řešení. Samozřejmě, že začátky v pěstování nebyly snadné, ale už jsme se zaběhli a produkce rajčat probíhá plynule. Jedeme v režimu biologické ochrany, což je samozřejmě náročnější a pracnější. Původně jsme začali se dvěma odrůdami rajčat, nakonec jsme se ale rozhodli preferovat odrůdu Angelle. Jeto lepší z hlediska řízení práce, zdrojů i času. Každá odrůda rajčat vyžaduje trochu jiné podmínky a péstební technologii. Tím, že pěstujeme pouze jednu odrůdu, nám tyto komplikace odpadají a můžeme se soustředit na větší kvalitu a objem, který se lépe prodává.

Petr Koukal, předseda představenstva zemědělského družstva v Haňovicích.

Družstvo se zaměřuje na pěstování odrůdy Angelle.

► V čem konkrétně spočívá bezreziduální produkce v pěstování rajčat?

Nepoužíváme pesticidy. Místo nich aplikujeme biologickou ochranu ve formě dravých vosiček, ploštic a roztočů. Ti dokážou populaci škůdců udržet na uzdě. Takovéto ošetřování je samozřejmě mnohem pracnější, než kdybychom se vydali cestou chemické ochrany. Musíme například daleko rychleji reagovat na případné napadení rostlin škůdci. Naši snahou je mít produkty v bezreziduální kvalitě a zájem lidí o naše rajčata dokazuje, že jsme se vydali správnou cestou.

► Kolik zaměstnanců ve sklenících pracuje?

Kolem třiceti. Každý z nich má na starosti jinou činnost – stříhání, vyvazování a podobně. Většinou se jedná o pracovníky z naší vesnice a blízkého okolí. S produkcí rajčat nám pomáhají také naši okřídlení partáci – čmeláci, kterých takto ročně vysadíme několik desítek tisíc kusů. Roční produkce je kolem 650 tun rajčat s tím, že skleníky zabírají plochu tří hektarů. Samotné skleníky jsou konstruovány tak, aby vydržely i vrtochy počasí. O vnitřní klima se zase stará automatika, která udržuje optimální teplotu, vlhkost a dobu svitu.

► Kromě zájmů lidí dokazuje kvalitu rajčat i několik udělených certifikátů. O které přesně jde?

Zvítězili jsme například v anketě Potravina Olomouckého kraje. Dále jsme nositeli značky kvalita Klasa, Regionální potravina a aktuálně jsme také obdrželi mezinárodní a prestižní certifikát Bez pesticidů. Tato certifikace je velmi přísná a řídí se standardy španělské firmy Zerya. Certifikát je potřeba každoročně obhájit. Těch ocenění a titulů máme víc.

► Už jste zmínili, že část energie pro skleníky berete z bioplynky. Jak je to s vodou?

Vedle skleníků máme velkou nádrž, která slouží pro zachycování dešťové vody ze střech skleníků a také z některých dalších budov přilehlého střediska Haňovice. Můžu říci, že v této oblasti jsou skleníky prakticky soběstačné. Předloni, kdy byl hodně mokrá rok, jsme

měli nádrž téměř plnou. Ale i v suchých letech, které jsou stále častější, dokážeme s dešťovou vodou vystačit.

► Když jsme u energií, jak se zdražují vstupy do zemědělské výroby?

Enormně, třeba hnojiva zdražila několikanásobně. K tomu je potřeba připočítat rostoucí ceny pohodných hmot i dalších energií, zejména pak plynu, který slouží jako palivo pro naši novou kogenerační jednotku. Na to samozřejmě budeme muset nějak reagovat. Je to vlastně obdobná situace, jako například v průmyslu, stavebnictví nebo v oblasti služeb.

► Zemědělská výroba není ale jedinou oblastí, ve kte-

ře vaše družstvo podniká. Můžete přiblížit i další výrobu, kterou se zabýváte?

Věnujeme se také výrobě plastů, a to ve dvou oblastech. Tou první jsou průmyslové profily do filtrů vzduchotechniky. Druhou částí je výroba tiskových strun do 3D tiskáren, a to pod vlastní značkou Filament PM. Dokážeme vyrobit struny z různých materiálů přesně podle požadavků zákazníka, umíme různé barvy strun, zkrátka přesně to, co zákazníci požadují. S výrobou 3D strun začalo družstvo v roce 2013 a dnes máme v nabídce struny z celkem třinácti různých materiálů. Výrobky dodáváme do celého světa přes síť spolupracujících distribu-

rů, v USA provozujeme vlastní konsignační sklad.

► Jak na provoz družstva dopadla celosvětová epidemie covid-19

Promítla se hlavně do personální politiky. Nejhorší situace byla na podzim, kdy byla velká část zaměstnanců nemocná nebo v karanténě. Tehdy jsme jeli opravdu nadoraz. Teď už je stav stabilnější a daří se nám to zvládat. Samozřejmě probíhá pravidelné testování zaměstnanců na covid-19. Jinak u nás pracuje 125 lidí a vždycky jsme dávali přednost místním a kmenovým zaměstnancům před zaměstnáváním agenturních pracovníků.

Jaroslav Kropáč

INZERCE

Každé rostlince se věnují pečlivě ruce pracovníků. Ve sklenících jich pracuje kolem třiceti.

Šťavnatá chuť z Haňovic

Užasná nádržná chuť, kterou si zasloužíte

Produkt špičkové kvality

Využíváme obnovitelné zdroje

Vytváříme užasnou chuť rajčat bez pesticidů!

Naším záměrem je pěstovat cherry rajčata nejen s výbornou chutí, ale také s něčím navíc. Tímto benefitem je produkce bez zbytku pesticidů, která je srovnatelná s BIO produkty, popřípadě s produkty pro dětskou výživu. V prosinci roku 2020 jsme úspěšně získali prestižní mezinárodní certifikaci, která dokládá, že rajčata pěstovaná s touto certifikací zaručeně neobsahují zdraví ohrožující zbytky pesticidů. Vybrané odrůdy, pěstování a péče našich odborníků zaručují rajský požitek - díky šetrné a udržitelné produkci jsou naše rajčata dostupná po celý rok.

Naše ocenění

Značka kvality Klasa

Regionální potravina Olomouckého kraje

Místo v soutěži o nejlepší výpěstek Flora Olomouc

Certifikace Global GAP

Certifikace BEZ PESTICIDŮ

vice na www.rajcatahanovice.cz